

ISSN:2245-1021

Nyt fra

DANSK-JØDISK VENSKAB

Nr. 2 - April 2016 - 39. årgang

**Bed for Israel
Side 2**

**Nyt fra Israel
Side 3**

**Beit Brodetzky—et væksthuss
for unge immigranter
Side 4-5**

**Jerusalem - den store konges
by. 2. del
Side 6-7**

**Møde med en ortodoks jøde
Side 8**

DJV - et fælleskirkeligt arbejde for Israel

Dansk-Jødisk Venskab
Postboks 64
2830 Virum
Konto 1551 000932 7398

mail: info@djvenskab.dk
web: www.djvenskab.dk
webmaster: Dan Herron

BESTYRELSE:

Eva Ravn Mønbak, formand,
5765 6252. E-mail:
ravn.moenbak@mail.tele.dk

Filip Graversen, kasserer
5765 8989.
E-mail: graversen4171@os.dk

Kirsten Graversen, 5765 8989
E-mail: graversen4171@os.dk

Linda Møller, rejsesekretær,
5056 6414
E-mail: elkaer1@gmail.com

Marvel Gulbrandsen, 36410623
E-mail: gax@privat.dk

Greta Axelsen, 30255329
E-mail: gax@privat.dk

Vagn Mønbak,
4465 6252. E-mail:
ravn.moenbak@mail.tele.dk

Repræsentant i Israel

Dan V. Herron
11 Yitzhak Ben Dor, apt. 11
9328109 Jerusalem, Israel
E-mail: dan.herron@djvenskab.dk
Tlf. (+972)(0)58-643-4396

Nyt fra

DANSK-JØDISK VENSKAB

Redaktion:

Greta Axelsen, ansv. red.
Se ovenfor
Eva Ravn Mønbak
se ovenfor
Layout: Greta Axelsen

DJV VOLONTØR

Kontaktperson:
Linda Møller, se ovenfor

BLADSEKRETÆR

Ole Hamann
E-mail: alice-ole@hotmail.com

Nyt fra Dansk-Jødisk Venskab
kan bestilles hos redaktøren eller et
af bestyrelsens medlemmer eller hos:
Dansk-Jødisk Venskab,
Postboks 64, 2830 Virum

ARTIKLER, der gengives i bladet,
dækker ikke nødvendigvis
redaktionens synspunkter

EFTERTRYK

med tydelig kildeangivelse er
tilladt

Forsiden:

Israel - mandeltræerne i blomst.
Foto: Linda Møller

Bed for Israel!

*Af Eva Ravn Mønbak,
formand for Dansk-Jødisk Venskab*

Vi har nu i 14 år haft tværkirkelige bedemøder for Israel en gang om måneden. Møderne afholdes i Apostolsk Kirke på Frederiksberg. I juni 2002, hvor vi startede disse regelmæssige bedemøder, var Israel udsat for den 2. intifadas selvmordsbombere. I dag er der stadig kræfter, der vil Israels udslettelse. Derfor er der brug for bøn!

Grundlaget

At bede for landet og folket Israel har noget med troens og hjertets indstilling til Bibelen at gøre.

Bønnen for Israel er en forbønstjeneste, der har Bibelen som grundlag, så lad os lytte til, hvad Skriften siger. Det bibelske mandat til at bede for Israel finder vi flere steder. Her vil jeg blot bringe nogle få bibelcitater. Esajas 62, 6-7: "Jerusalem, på dine mure stiller jeg vægtetere; aldrig skal de tie, hverken dag eller nat. I, der påkalder Herren, og jer ikke ro, og und ikke ham ro, før han genrejser Jerusalem, og før han gør den til lovprisning på jorden". Og i Salme 122,6 lyder et lige så tydeligt kald: "Bed om fred for Jerusalem!" Ordet fred, på hebraisk *shalom*, betyder mere end fredelige tilstande, det er et ord, der i sig rummer hele frelsens fylde.

To centrale bibelske personer kan tjene som forbilleder for denne forbøn. Moses i Det gamle testamente og Paulus i Det nye testamente. Begge havde en stor kærlighed til deres folk, og gik i forbøn for dem (2. Mosebog 32,13-14; 4. Mosebog 14,20; Romerbrevet 10,1).

Formålet

At bede for Israel er ikke at forherlige et land eller et folk, men det er at ophøje Gud, som er trofast over for alle sine løfter til Israel – og til den kristne menighed. Israel er et profetisk tegn på, at Guds rige skal oprettes på denne jord, en bøn der jo er inkluderet i Fader Vor. Når vi beder for Israel, samarbejder vi med Gud i hans frelsesplan for Israel, som vil bringe velsignelse til alle folkeslag. Israel vidner om, at Gud er historiens Herre. Israels genoprettelse og det jødiske folks tilbagevenden til Israel i vor tid er en begyndende opfyldelse af de bibelske profetier, fx Jeremias 31,8-10. Guds udvælgelse af Israel er evig: "Dette siger Herren, han som satte solen til at lyse om dagen og bestemte månen og stjernerne til at lyse om natten (...) Kun hvis disse mine bestemmelser kunne brydes, siger Herren, ville Israels slægt ikke længere bestå som mit folk" (Jeremias 31,35-36).

Sigtet med Israels udvælgelse, det endelige mål, er Gudsrigets komme og velsignelse til alle folkeslag. Der er en dyb sammenhæng mellem Jesu genkomst og det jødiske folks tilbagevenden til Israels land. Lige som Jesus blev født ind i en konkret, historisk sammenhæng, sådan vil Jesu genkomst ske ind i en helt konkret, historisk kontekst. Ifølge både Det gamle og Det Nye testamente skal det ske på Oliebjerget i Jerusalem (Zakarias 14,4; Apostlenes Gerninger 1, 6-12).

Israels rolle, sammen med Guds menighed, er endnu ikke afsluttet. Derfor beder vi.

Opfordring

Vi vil gerne invitere alle med interesse for Israel til at deltage i vores bedemøder, der afholdes i Apostolsk Kirke, Filippavej 3, Frederiksberg, den 3. onsdag i måneden. Til hvert møde er der specifikke bedeemner, der bliver introduceret og tilrettelagt ud fra aktuelle emner og indlæg fra deltagerne.

Velkommen

Nyt fra Israel

Ved Linda Møller, DJV's rejsesekretær

I slutningen af januar var jeg på en uges ferie i Jerusalem. Ud over at gense mange gode venner og nyde byen og den skønne natur – mandeltræerne, var begyndt at blomstre - fik jeg også anledning til at deltage i flere DJV relaterede gøremål.

HJERTESTRIK

I efteråret og vinterens løb har jeg modtaget mange skønne strikkevarer til børn i Israel. Rundt om i landet sidder der kvinder, som trofaste og fulde af kærlighed til det jødiske folk strikker trøjer, huer, vanter og sokker. Næsten 50 kilo var det blevet til, - altså mere end jeg selv kunne have med i kufferten. På forunderlig vis, og som stort svar på bøn, tilbød Lars M, som bl.a skulle til konference med en lille gruppe, at tage en stor del af tøjet med. Så på den

måde nåede det hele frem! Orr Shalom modtog mange af trøjerne til deres projekt "Emergency Foster Home" og desuden besøgte Dan og jeg også "Macheseh", hvor vi afleverede resten af strikketøjet – inkl. 150 par sokker- til lederen Lena Levin og hendes medarbejder, Teresia.

Det var kolde vinterdage i Jerusalem, mens jeg var der, med frostvejr og en lille smule sne, så stor var glæden over de mange varme ting, vi havde med fra Danmark.

STOR TAK til alle jer, der har lagt tid, kræfter og kærlighed i de mange masker!

FARVEL OG TAK TIL DINA LUTATI

Dina Lutati går på pension efter at have fungeret som koordinator og leder for de mange internationale volontører i Israel i næsten 30 år. Dan og jeg nåede at mødes med hende dels under mere private former på hendes kontor og dels til et større arrangement til ære for volontører fra hele verden. Vi overbragte lidt forskellige gaver fra Danmark for at takke for samarbejdet med DJV igennem de mange år. Hun havde længe snakket om og ønsket sig papirklip til at hænge i vinduet, og jeg var heldig at finde et med motivet af en fiskekutter, som på symbolsk vis havde den fine fortælling om jødernes redning under 2.verdenskrig i sig.

Der er ingen tvivl om at danske volontører har en særlig plads i Dinas hjerte.

Dina Lutati med
det ønskede
papirklip med en
fiskekutter, som
på symbolsk vis
fortæller om de
danske jøders
redning under
2.verdenskrig.

Debbie Faier,
Linda Møller
og Dina
Lutathi

FORBEDERE I JERUSALEM

Det var meget opmuntrende at møde 2 rejsegrupper fra Danmark, som uafhængige af hinanden var i Jerusalem/Israel for at deltage i konferencer bl.a. om Bøn for Israel. Dejligt at opleve, at der rundt om i de danske menigheder er en fornyet åbenbaring af Guds plan med folket og landet og en opvågning af de kristnes ansvar over for Israel.

Beit Brodetzky - et væksthus for unge immigranter

Af Dan Herron - DJVs repræsentant i Israel

En af DJVs kraftige nysatsninger har været støtte til jødiske immigration fra Frankrig og Ukraine. Vi har tidligere rapporteret om Ukrainske jøders vej hjem til Eretz Israel, og denne gang står vores feltrapport i tricolorens og davidsstjernens tegn (se også artikel om soldaterpigen Jaqueline på side 9 i bladet).

Som tak for vores donationer og for at eksponere arbejdsområdet yderligere, så inviterede vores kontakt i Jewish Agency, Danielle Mor (se DJV Nyt Dec. 2015), til et besøg på et særligt kollegium tæt på Tel Aviv Universitet (TAU), ikke langt fra Beit Einstein, det kollegium hvor jeres udsendte medarbejder gik sine israelske barnesko i 2004. Kollegiet hedder Beit Brodetzky, og skindet kan godt bedrage, for den næsten 70 år gamle bygning er udadtil ikke særlig prægtig, men den er dog ganske speciel, fordi den er et integrationsknudepunkt for unge immigranter i universitetsalderen. Her kører to fem-måneders lange programmer om året for hold på ca. 150 studerende med henblik på at optimere unges hebraisk færdigheder og på at forankre dem bedre i Israel.

Kollegiet er et velplaceret væksthus for at byde unge velkomne i Israel, fordi det er en naturlig del af TAU's sociale liv og studiemiljø. TAU er modsat Københavns Universitet et campus universitet, så beliggenhed betyder meget. Her bliver jeg introduceret til Clara, Oren og Daniel fra hhv. Vincennes (en forstad til Paris), Marseille og Paris. Clara er i begyndelsen komplet sprogforvirret og det

(Billedet er taget fra Jewish Agency's hjemmeside - www.jewishagency.org)

tager os et stykke tid at finde ud af hvilket af vores tre fællessprog (fransk, engelsk eller hebraisk) vi skal kommunikere på. Vi ender med engelsk af hensyn til staben, der sidder med.

Det opmuntrende ved Claras historie er at høre, hvordan Jewish Agency har været et naturligt og effektivt trin på hendes vej mod Israel. Både hendes bedsteforældre og mor er flyttet til Israel, og for Clara har det altid ligget i kortene, grundet den atmosfære familien opdyrkede omkring Israel. Hendes deltagelse i Jewish Agency's Bac Bleu Blanc, en oplevelsesuge i Israel for unge franskmænd i 3. g., der tillader unge jøder at knytte bånd til hinanden og landet, var også med til at bekræfte hendes beslutning. Socialt set oplever hun Israel som et åbent og indbydende samfund, men hendes mor oplever nogle hurdler i forbindelse med at få anerkendt sine professions- og uddannelsespapirer – et generelt problem for franske jøder. Dette er en udfordring, som Jewish Agency arbejder intenst på at få løst, da

det desværre ofte er bureaukratiske overvejelser snarere end professionelle hensyn, der udgør en barriere. I fremtiden håber Clara på at gøre tjeneste i hærens Oketz enhed, med hundepatrulje (jf. DJV Nyt April 2015), og derefter fortsætte med dyrlægestudier.

Den næste person, jeg kan vende mig mod, er Oren fra Marseille. Han fortæller om nogle mere dystre baggrunde for at flytte til Israel, udover Israels positive trækraft. Selvom han er jøde, så er han vokset op i det normale franske skolesystem, hvor han har været vidne til lærers passivitet overfor elever der gjorde nar af eksempelvis holocaust. Han fortæller om lignende hændelser helt op til universitetsniveau. Han ønsker at gøre aliyah og i første omgang tjene i hæren, ligesom sin far, der gjorde tjeneste under den første Libanon krig (1982). I fremtiden håber han på at studere kommunikation og være med til at modvirke negativ propaganda imod Israel.

Den tredje franskmand, Daniel, er ligesom Clara også fra Paris, men er ulig Oren og Clara vokset op i et ortodokst miljø og har været mere beskyttet imod antisemitisme. Han har deltaget i adskillige ture og programmer i Israel, bl. a. Sar El, der lader udlændinge være volontører i det israelske forsvars logistiske kæde. Hans storebror er gået forud og gør allerede tjeneste i hæren, i en art særenhed for fransktalende soldater, der løst oversat går under navnet Judahs Sejr. For ham er det vigtigt ikke at miste sine franske rødder og stadig kunne tale sit modersmål. Hans konklusion mht. Frankrig er dog, at franske jøder, der vælger at blive i Frankrig, har to grundlæggende valgmuligheder:

- 1) At leve som en integreret men truet del af det franske samfund.
- 2) At trække sig tilbage i en beskyttet, etnisk jødisk bobbel.

Ingen af disse valgmuligheder appellerer til ham og er hans primære årsager til hans immigration til Israel.

Da jeg spørger om den franske regerings politik på dette område og den stærke retoriske opbakning franske politikere trods alt har udvist det jødiske samfund, så er de alle enige om, at der har været en stærk symbolsk opbakning og højnet sikkerhed omkring offentlige jødiske institutioner og helligsteder. Men det ændrer ikke på den grundlæggende malaise i det franske system, hvor negative attituder mod Israel og underrapportering af vigtige begivenheder og hændelser flourerer. Og politiopbud offentlige steder beskytter ikke familiehjem. Ligeledes mener de, at det er for let for islamister fra Mellemøsten at krydse Europas og

Clara, Dan fra DJV, Oren og Daniel - tre unge franske jøder, der har immigreret til Israel fra Frankrig af forskellige grunde.

Frankrigs grænser. Det betyder dog ikke, at de tilslutter sig politikere som Front Nationals, men at de ikke ser nogen oplagt løsning på et komplekst problem.

De tre er alle enige om, at det bedste tidspunkt at immigrere til Israel på er som ung. Alle kan have succes i Israel, men det er lettest at være immigrant, når du er ung og ikke har bindinger. De har alle tre valgt Tel Aviv, fordi byen simpelthen bare er det pulserende hjerte i den moderne israelske økonomi, så det er her, man lettest kan finde job. Derudover er byen et kosmopolitisk paradis for unge nysgerrige med international baggrund. Stedet for mig forbliver dog Jerusalems bakker, og jeg skynder mig ud til min bil for at undgå Tel Avivs myldretid, men solen og de unges entusiasme giver en god varme i hhv. krop og sind.

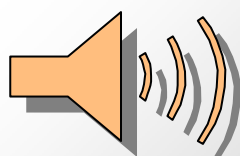
Bliv **medlem** af Dansk-Jødisk Venskab – og støt Israel!

Hjertelig tak for den gode respons på opfordringen til medlemskab, som vi har bragt i flere af vore blade.

Men der er fortsat brug for flere medlemmer!

Dansk-Jødisk Venskab er en nonprofit forening, så dit medlemsbidrag går ubeskåret til støtte for Israel. Du kan blive medlem ved blot at indbetale kr. 100. Mrk indbetalingen "medlemskab".

Shalom-hilsen
Eva Ravn Mønbak,
formand for Dansk-Jødisk Venskab

Adresseændring

Vi gør opmærksom på, at Postvæsenet ikke længere returnerer blade, som ikke kan leveres. Skifter du adresse, så husk at meddele os det. De nye regler fra Postvæsenet gør, at vi ikke kan se, at du ikke længere modtager bladet.

Ring eller send mail til os. Se s.2

Venlig hilsen redaktionen

Dansk-Jødisk Venskabs Israel-stævne

Vi bringer her 2. og sidste del af Eva Ravn Mønbaks tale

Folkeslagene skal strømme til Jerusalem og modtage åbenbaring fra Herren, det er hvad profeten Esajas kapitel 2, versene 1-3 fastslår

Esajas 2, 1- 3 (= Mika 4, 1-5)

- Det ord om Juda og Jerusalem, som Esajas, Amos søn, modtog i et syn: Til sidst skal det ske, at Herrens tempelbjerg står urokkeligt, højt over bjergene, knejsende over højene. Alle folkeslag skal strømme dertil, talrige folk skal drage af sted og sige: Kom lad os drage op til Herrens bjerg, til Jakobs Guds hus; han skal vise os sine veje og vi vil gå på hans stier.
- For belæringen udgår fra Zion og Herrens ord fra Jerusalem.

Det er den tiltrækning, der sker, når Gud ophøjes. Det er altid det, der er fundamentet, det er Gud, der er i centrum, det er Jesus, der er midtpunktet, og der sker vidunderlige ting, når Herren ophøjes. Det er altid der, vi skal starte. Profeten Esajas fortæller os, hvad resultatet af folkeslagenes møde med Gud på Zion er. Vi skal læse Esajas 66, 18-22.

Folkeslagenes møde med Herren på Zion → tjeneste

Jeg kommer selv for at samle alle folk og sprog, og de skal komme og se min herlighed. Jeg sætter et tegn på dem og sender dem, der undslipper, ud til folkene i Tarshish ... og de fjerne øer, der ikke har hørt om mig og ikke har set min herlighed. De skal fortælle folkene om min herlighed, og som en offergave til Herren skal de bringe alle jeres brødre fra alle folkene til mit hellige bjerg, Jerusalem, siger Herren, på samme måde som israelitterne bringer offergave til Herrens hus i rene kar. Også blandt dem vil jeg tage nogle til præster og levitter, siger Herren.

For ligesom den nye himmel og den nye jord, som jeg skaber, skal bestå for mit ansigt, siger Herren, sådan skal jeres slægt og jeres navn bestå. (Es. 66, 18-22)

Hvem er hvem i denne passage? Det har jeg prøvet at illustrere her.

Folkeslagenes møde med Herren på Zion → tjeneste

Jeg kommer selv for at **samle alle folk og sprog**, og de skal komme og se min herlighed. **Jeg sætter et tegn på dem og sender dem**, der undslipper, **ud til folkene** ... og de fjerne øer, der ikke har hørt om mig og ikke har set min herlighed. De skal fortælle folkene om min herlighed, og som en offergave til Herren **skal de bringe alle jeres brødre fra alle folkene** til mit hellige bjerg, Jerusalem, siger Herren, på samme måde som israelitterne bringer offergave til Herrens hus i rene kar. **Også blandt dem vil jeg tage nogle til præster og levitter**, siger Herren.

For ligesom den nye himmel og den nye jord, som jeg skaber, skal bestå for mit ansigt, siger Herren, sådan skal **jeres slægt og jeres navn bestå**. (Es. 66, 18-22)

Lidt forenklet kan vi sige, at det, der er markeret med rødt, det er os, det er ikke-jøderne, og det, der er markeret med blå, er jøderne. Mødet med Gud leder til tjeneste, og hvad er det for en tjeneste, det her drejer sig om? Det er *aliyah*, det er menighedens involvering i at bringe det jødiske folk til Israel. Det er en tjeneste givet af Gud, og den udspringer af ordets åbenbaring, den udspringer af menighedens åndelige bånd til Jerusalem. Det siges flere steder, prøv fx at se Esajas 49,22.

Menighedens tjeneste

- Dette siger Gud Herren: Nu løfter jeg min hånd for folkene, jeg rejser mit banner for folkeslagene; de skal bringe dine sønner i favnen og bære dine døtre på skulderen (Esajas 49,22)

Vi ser altså, at der skal komme en tid, hvor folkeslagene, dvs. ikke-jøderne, skal strømme til Jerusalem og modtage Guds åbenbaring om at ville samle sit folk. Folkeslagene, menigheden, bliver kaldet til en tjeneste for netop denne sag. Det begynder vi at se ske i dag. I som menighed her i Evangeliekirken, og vi i Dansk-Jødisk Venskab og mange andre kristne er en del af den begyndende opfyldelse af dette ord fra Jerusalem. Men dimensionerne i denne vision er slet ikke udfoldede endnu, der er meget mere, men det begynder i dag, det sker her og nu, og vi ser det ske med vores egne øjne. Vi har her en forening af tre frelseshistoriske vigtige begivenheder: 1. aliyah, 2. ikke-jødernes, dvs. menighedens tjeneste i den forbindelse og 3. Guds åbenbaring fra Jerusalem, der kalder og udruster menigheden til tjeneste for Israel, også i dag, også i nutiden. Hos Esajas 66 ser vi altså to vigtige tjenesteområder for menigheden: hjælp til jødernes hjemvenden til Israel og en præstetjeneste for Gud.

Folkeslagenes møde med Herren på Zion/åbenbaringen af Guds herlighed → Tjeneste

- De skal bringe alle jeres brødre fra alle folkene til mit hellige bjerg, Jerusalem
- Også blandt dem vil jeg tage nogle til præster og levitter (Esajas 66,20)

Tema: Jerusalem – den store konges by

ved gudstjenesten i Evangeliekirken, d.1.11 2015

Denne præstetjeneste bekræftes jo igennem hele Det Nye Testamente, prøv bare at se, hvad apostlen Peter skriver.

Menighedens tjeneste

- Dette siger Gud Herren: Nu løfter jeg min hånd for folkene, jeg rejser mit banner for folkeslagene; de skal bringe dine sønner i favnen og bære dine døtre på skulderen (Esajas 49,22)

Vi kan nu konkludere på følgende måde.

Menighedens kaldelse ophæver ikke Israels udvælgelse som Guds folk

Esajas 66,23:

For ligesom den nye himmel og den nye jord, som jeg skaber, skal bestå for mit ansigt, siger Herren, **sådan skal jeres slægt og jeres navn bestå.**

Rom. 11,28:

I forhold til udvælgelsen er de/det jødiske folk elskede, og det er de for fædrenes skyld. For sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke

Vi har nemlig også modtaget åbenbaring fra Jerusalem, og her vil jeg gerne vende tilbage til Jesu tale med den samaritanske kvinde. Det er vigtigt at understrege, at det ikke er nationalisme, vi prædiker, det er ikke en forherligelse af Israel og det jødiske folk, det er ikke en forherligelse af Jerusalem, som vi prædiker, langt fra. Det har intet med det at gøre. Jesus belærer nemlig den samaritanske kvinde om, at tilbedelsen af Faderen slet ikke er knyttet til noget sted. Men der er noget andet, der er vigtigt, siger Jesus, nemlig det at der kommer en time, og at den allerede er indtruffet, fordi Jesus er kommet, hvor mennesker skal tilbede Herren i ånd og sandhed. En tilbedelse i ånd og sandhed vil sige den nye fødsel ved Guds Ånd, denne tilbedelse er i sandhed, fordi kun den kan svare på åbenbaringen, som Gud har givet i Jesus. Det er kun ved Helligånden, at vi kan sige: Jesus Kristus er Herre. Men at det forholder sig sådan, vil ikke sige, at åbenbaringen bare er et neutralt, løsrevet budskab, det er tværtimod et budskab, der er knyttet til et bestemt folk, også i dag. Derfor udgår Herrens ord fra Jerusalem også i dag. Menighedens betydning ophæver ikke Israels udvælgelse som Guds folk.

Menighedens præstetjeneste

Esajas 66,21:

- Også blandt dem vil jeg tage nogle til præster og levitter, siger Herren.

1. Peter 2,9:

- I er et kongeligt præsteskab ... for at I skal forkynde hans guddoms magt, han som kaldte jer ud fra mørket til sit underfulde lys, I som før ikke var et folk, men nu er Guds folk.

At bevare kontakten til Zion, til Jerusalem er en beskyttelse mod vranglære, fx erstatningsteologien. Hvorfor er det vigtigt i dag at forstå betydningen af Israel og det jødiske folk? Hvorfor er det vigtigt ikke at afskære den frelseshistoriske forbindelse til Jerusalem? Det er vigtigt, fordi det drejer sig om et pejlemærke for fremtiden. Det er vigtigt, fordi målet med hele denne bevægelse mod Jerusalem, hele dette historieforsøg, som vi er en del af, er verdens genoprettelse, det drejer sig om Guds riges komme. Jesus lærer sine disciple at bede bønnen Fader Vor, og i den beder vi ”komme dit rige”. Men Gudsriget kommer ikke, uden at det jødiske folk er med. Vi ved, at målet er sikret, for Jesus har banet vejen ved sin død og opstandelse, befrielsen skal komme fra Zion, som Paulus skriver i Romerbrevet 11,26. Derfor kan vi have stor frimodighed i arbejdet frem mod målet, vi kan med tillid til Gud påtage os de opgaver, der bliver lagt hen til os. Vi kan med stor glæde lytte til den åbenbaring, der udgår fra Jerusalem, og som kalder os til tjeneste, også og ikke mindst i forholdet til Israel.

Udsigt mod Jerusalem.

Foto:
Linda Møller

Møde med en ortodoks jøde

Dan Herron, DJV's repræsentant i Israel, har talt med en ortodoks jødisk ung mand.

Igenom et stykke tid nu har jeg ønsket at bringe DJVs læsere et mere nærgående interview fra en person eller familie, der modtager hjælp og ydelser fra Dansk-Jødisk Venskabs mangeårige samarbejdspartner Ahavat Kol Israel (AKI), der hjælper børnerige, ortodokse jødiske familier i Jerusalem. Der er ingen tvivl om den store kvantitet af mennesker, der bliver hjulpet igennem AKIs arbejde, men jeg er meget ivrig efter at fortælle om, hvordan enkeltmennesker og familiers livskvalitet bliver berørt. Lederen af AKI, Yoram, er tøvende gået med på ideen, ikke fordi den ikke er interessant og vedkommende, men fordi ortodokse familier forbinder stor skam med at være udsat for fattigdom.

Derfor er jeg glad for at kunne introducere Avinoam, en yeshivastuderende (jødisk bibelskolestuderende) med en dobbelt tilknytning til AKI. Han har både modtaget hjælp fra AKI og er i dag fast volontør. Særligt det sidste er vigtigt, fordi Yorams søn, Israel, har indrullet sig i et uddannelsesprogram i det israelske forsvar (læs Dec. 2015 udg. af DJV Nyt) og kan derfor ikke yde volontørtjeneste i samme grad som tidligere.

I løbet af interviewet fik jeg både en bedre forståelse for Avinoam som person men også for det ortodokse samfunds mentalitet og forhold i bredere forstand.

Avinoam er født i Jerusalem, ikke langt fra Ma'alot Dafna, på Shmuel HaNavi (Profeten Samuels Vej), en hovedgade i den ortodokse del af Jerusalem. Han er knap 30 år gammel, men har været gift i 8 år og har 4 børn. Selv er han mellembarn i en flok på seks med persiske forældre, der begejstret forlod alt hvad de havde i Shahens Iran, og drog afsted til Abrahams land lige efter 1948. Ligesom som mange andre i staten Israels ungdom, så startede Avinoams familie ud i en teltby.

Fordi Avinoams mål og drøm er at blive rabbiner, så studerer han på en stor international skole ved Yeshiva Meir. Her fordyber han sig i Gammel Testamente, Talmud og Halecha (halecha betyder at gå og er den juridiske fortolkning/udlevelse af Talmud). For fire-fem år siden faldt han ned af en trappe lige før Påskehøjtiden. Han pådrog sig et alvorligt brud og måtte have gips på i 3 måneder og sidde i rullestol. En af de nølgeydelse, AKI sørger for, er netop udlån af rullestole. Siden blev Avinoam optaget af arbejdet og rørt over den forskel AKI gør i menneskers liv, ligesom han er berørt af den fattigdom, han ser omkring sig. Det er ikke en skrigende art fattigdom men et stille, desperat armød, hvor forældre ikke kan købe de ting, de ønsker til deres børn eller kan opretholde de jødiske højtider som fester. Han beskriver hjælpen til andre jøder som to hænder, der

holder hinanden. De er en del af samme legeme, så det er kun naturligt at kære sig om hinanden.

Da jeg problematiserer det ortodokse livsforhold med store familier og små eller slet ingen indkomster, så lærer jeg nogle interessante perspektiver. Avinoam peger på, at man først og fremmest bliver nødt til at forstå de ortodokses kultur. Mange er vokset op i storfamilier som norm, derudover regnes det for en befaling at sætte børn i verden. Dette kan i mange henseender frustrere sekulært tænkende mennesker, men man må forstå, at de ortodokse primært er motiveret ud fra en nidkærhed til deres tro. Derfor ligger mange nøgler også i troen, eller hvordan man lader folk udøve den. F. eks. så er der mange ortodokse, der er bekymrede for de kompromisser, som de ville blive nødt til at indgå på et sekulært arbejdsmarked. Mange af nøglerne til integration går paradoksal nok derfor ud på jobskabelse inden for det ortodokse miljø eller tilpasning af arbejdspladser ude i samfundet.

Selv lever Avinoams familie med et meget lille rådighedsbeløb. De får ca. 600 NIS i børnepenge om måneden af staten. Han modtager et stipendiat på 1.500 NIS, og hans kone tjener 4.000 NIS som pædagog i en børnehave. Huslejen ligger på omkring 4.000 NIS, hvilket vil sige et rådighedsbeløb på ca. 2.100 NIS eller ca. 3.700 DKK. Hans families situation er ikke unik, og udsætter selvfølgelig folk for gæld og sårbarhed i forbindelse med uforudsete udgifter.

Lidt senere færdiggør jeg interviewet med disse sobre oplysninger in mente, og spørger afslutningsvis hvilket eftermæle han håber på at få som Rabbi? Ydmyg, vis i Torahen og barmhjertig, svarer han.

Avinoams mål og drøm er at blive rabbiner

Volontørhilsen fra Solvejg og William Brown

Vi sender en hilsen fra handicaphjemmet Maon Nechim i Netanya. Efter en lang flyrejse fra Oslo via Paris, var det godt at blive mødt af Dan, som endnu engang kom tidligt fra Jerusalem for at køre os fra Ben Gurion den 15.02.16 helt frem til samme værelse som sidste gang, vi var volontører på Maon Nechim. Det var rørende at få en hjertelig varm velkomst fra beboere og ansatte, de kendte

os igen fra sidste års ophold. Takket være Helen og Åge Kornbek, som også er volontører igen på Maon Nechim, kan vi ordne indbyrdes vore fridage, så de passer ind til vennebesøg her i Netanya.

Vi har flest morgenvagter fra kl. 8-14.30 og aftenvagterne fra 12.30-20. Da hjælper man de fleste af våre 50 beboere i spisesituationer, og serverer kaffe, te og vand dagen lang. På hverdage hjælper man til i fysioterapien og på arbejdsstuen, hvor der kommer en dygtig terapeut og instruerer i madlavning og underviser i engelsk og andre interessante emner. Her er musik- tale- og ergoterapeuter og en psykolog, foruden tilsynslægen. Her er også en del, som lærer at bruge computer. dygtige malere kommer og hjælper de beboere, som maler med munden eller fødderne, så vel som med en hånd. Der var netop en udstilling, før vi ankom, hvor

en del kunstmalerier blev solgt. I taknemmelighed gav kunstnerne deres hjælpere en fest her på hjemmet. Vi oplever vort andet ophold på Maon Nechim som et stort privilegium, at få lov til endnu engang at være blandt disse dejlige mennesker, som er flinke til at vise os deres kærlighed i mange situationer i løbet af en dag. I morgen er vi fire danske volontører inviteret på skovtur med madkurv af en beboer i rullestol.

Den første dag spadserede William og jeg til Iris parken. Der blomstrer de sjældne sorte iriser og andre blomster. Overfor ligger vinter pond parken, hvor gamle eukalyptus træer står med rødder i vand. Flokke med grønne papegøjer kommer flyvende fra mange kanter hver aften ved solnedgang, for at sove i træerne. En dejlig koncert med frørernes kvækken og fuglenes godnatsang.

I går var William og jeg på besøg på Bible College i Netanya, hvor vi traf flere børn af vore venner fra Haifa, som både arbejdede og var elever på skolen. Vi fik lov at overvære en begynderklassen, hvor vi lærte et par timer på hebraisk om ny og gammel pagt og Testamente. Håber at få anledning til flere besøg på dette interessante center, hvor jøder og arabere kommer fra hele landet for at modtage bibelundervisning og lære om menighedsledelse.

Her slutter vi denne lille rapport med håbet om alt vel hos jer i Danmark.

**Hjertelig hilsen
William og Solvejg**

Tværkirkelige bedemøder for Israel i 2016

"Bed om fred for Jerusalem"

(Salme 122,6)

Møderne, der ledes af Eva Ravn Mønbak, er åbne for alle interesserede. Til hvert møde er der informationer fra Israel.

Den 3. onsdag i måneden

kl. 19.30 er der bedemøde for Israel

20/4, 18/5, 15/6

Møderne finder sted i
Apostolsk Kirke, Filippavej 3,
1972 Frederiksberg C

Hjertestrik Vi har brug for strikkede

**baby-tæpper. Måske er det noget
du kunne tænke dig at strikke?**

For yderligere info:

Linda Møller

Tlf. 50566414

Mail:elkaer1@gmail.com

Den franske soldaterpige

Af Dan Herron

Det er sidste uge i februar 2016. Himmelen er blå og havet roligt ud for stranden i Tel Aviv. Min interviewperson er på vej hjem fra sin base og skal mødes med mig om lidt på en hjørnecafe på Ben Gurion gaden.

Mine tanker går til begyndelsen af februar, hvor en ung soldat, Hadar, blev dræbt ved Damaskusporten i Jerusalems Gamle By under et angreb udført af tre palæstinensere fra Vestbredden.

Hun var 19 år gammel og havde nyligt overstået sin rekruttid hos grænsepolitiet, Hun var blot to måneder inde i sin aktive tjeneste.

Billede af Hadar Cohen
(www.ynetnews.com)

Ind i cafeen træder en ung pige i grøn uniform med et skulderemblem, der indikerer hvilken gren og enhed af hæren, som hun gør tjeneste i. En af de første ting jeg lærer om denne pige, som vi i denne artikel vil kalde Jaqueline, er, at hun er 19 år gammel og to måneder inde i sin rekruttid. Avishistorien og rapporteringerne om Hadar bliver med ét mere end en avishistorie, og forståelsen af at

Hadars liv blev afsluttet i utide bliver meget håndgribelig.

Jaqueline

Jaqueline kommer fra Frankrigs sydlige storby Marseille, hvor hun voksede op med jødisk skolegang og tætte bånd til Israel. Hun kan faktisk ikke huske sin første tur til Israel, fordi besøg til landet har været noget familien prioriterede fra hun var spæd. Jaqueline, som er troende jøde, har altid vidst at Israel ville have en vigtig plads i hendes liv, og derfor har hun valgt at gøre tjeneste i Machal, et program for udenlandske jøder, der ønsker at gøre militærtjeneste i det israelske forsvar.

Jaqueline er stadig en grøn rekrut, men det er tydeligt, at militæret allerede har bragt hende videre fra hendes tidligere liv som gymnasieelev. Hendes venner og familie fortæller hende, at hun nu er mere målrettet og disciplineret i sin attitude. At blive sat på vagttjeneste ude i ørkennatten og lære at håndtere et automatvåben er ikke noget, der levner plads til meget tant og fjas. Denne seriøsitet er tydelig på trods af, at det kun er to måneder siden, at hendes og andres forældre tog en grådkvalt afsked med deres børn, før rekrutterne påbegyndte hhv. to (kvinder) og tre års (mænd) tjeneste i forsvaret.

For Jaqueline er enheden og fællesskabet i militæret og det israelske samfund overordnet noget særligt ved Israel. Solidariteten og den håndgribelige støtte, hun får fra *Lone Soldier* (soldaterhjem), er med til at cementere denne opfattelse. Folk er mere hjælpsomme over for hinanden her, måske ikke på den høflige måde, men på den måde der virkelig gælder, når der er tale om pressede situationer. Hun selv vil sandsynligvis blive konfronteret med sådanne intense situationer, fordi hun kommer til at være patient-

sagfører for sårede soldater og sørge for, at deres rettigheder og bedste interesser bliver tilgodeset.

Den førnævnte solidaritet er ikke noget, hun har oplevet i samme grad som franskmand, og slet ikke som jøde. Da jeg spørger til Marseilles muslimske befolkning, giver hun et overraskende svar. I Marseille er denne befolkningsgruppe efterhånden mange generationer gammel, så de er en del byen, modsat Paris, hvor hun virkelig oplever, at en ghettoisering har fundet sted. I Marseille, hvor hendes mor arbejder som farmaceut, fortæller hun derimod om, hvordan en etnisk fransk kvinde bad om at få ændret sin recept, da hun i første omgang modtog et medikament fra det israelske medicinalfirma Teva. Jaqueline er frustreret og opgivende over for denne attitude. Lige meget hvad Israel gør, så vil landet blive kritiseret internationalt, siger hun. Folk forstår ikke situationen her. Derfor er det vigtigste for hende at styrke Israel indadtil og bevare dets suverænitet udadtil.

Spørgsmålet om suverænitet leder hen til hvem der er den vigtigste historiske person for Israel. Efter lidt omtanke svarer Jaqueline: Ben Gurion, meget passende, eftersom det er den gade vi sidder på. Svaret fører tilbage til Uafhængighedskrigen i 1948. Ben Gurion tog det nødvendige, modige skridt på et tidspunkt, hvor det ikke var indlysende, at Israel kunne klare at opretholde sin suverænitet.

Tænksom, efter interviewet med den unge jødiske patriot, slentrer jeg tilbage til min bil i aftenmørket langs Tel Avivs strandpromenade. Et par gader væk ligger Beit Dizengoff bygningen, hvor Israels uafhængighed blev udråbt i 1948. I det Herrens år 2016 lever og runger Ben Gurions røst stadig i det Israel, der fortsætter med at eksistere på trods af modstand fra mange sider.

Dansk-Jødisk Venskabs Generalforsamling

Afholdes d. 11. maj 2016, kl. 19.00
Valby Kulturhus, lokale 4, 3. sal
Valgårdsvej 4-8, 2500 Valby

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og referent
2. Årsberetning v/formanden
3. Årsregnskab v/kassereren
4. Valg til bestyrelsen
På valg: Kirsten Graversen
Filip Graversen
5. Eventuelt

Forslag, som ønskes behandlet på
generalforsamlingen, skal fremsendes til
formanden en uge før.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Sæt **X** i kalenderen

Dansk-Jødisk Venskabs stævne finder i år sted
Lørdag den 29. oktober 2016

Stævnets tema er: Landet Israel

Program for stævnet bringes i kommende
numre af bladet.

Kunne du tænke dig at blive DJV-volontør i Israel?

Du kan læse mere om
dette på vores hjemmeside:
www.djvenskab.dk
Eller kontakt
DJV's kontaktperson
Linda Møller,
mail:elkaer1@gmail.com,

